

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

ความสำคัญของธนาคารพาณิชย์ นอกจากจะเป็นศูนย์กลางในการระดมเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ แล้ว ยังมีบทบาทที่สร้างความเจริญและก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการจัดสรรเงินทุนให้แก่สาขาเศรษฐกิจกับจังหวัดต่าง ๆ และถ้ามีการกระจายสินเชื่ออย่างเหมาะสมก็จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในผลิตภัณฑ์จังหวัด และจะส่งผลไปสู่ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศได้ จากการศึกษาได้ผลสรุป ดังนี้

1. การศึกษา การกระจายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ ให้กับสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ เมื่อเทียบกับกรอบขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ และเทียบกับสาขาเศรษฐกิจนั้น ๆ ในระดับภาคเหนือ โดยวิธี Shift and Share Analysis พบว่า ธนาคารพาณิชย์กระจายสินเชื่อให้ทุกจังหวัดในภาคเหนือ ในอัตราที่สูงกว่าการเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ยกเว้นปี 2541-2542 และสูงกว่าการเติบโตของสินเชื่อทั้งภาคเหนือ ได้แก่จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา น่าน กำแพงเพชร พิษณุโลก อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ส่วนจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตน้อยกว่าการเติบโตของสินเชื่อทั้งภาคเหนือ ได้แก่จังหวัด แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง ตาก พิจิตร สุโขทัย

เมื่อพิจารณาถึงผลิตภัณฑ์จังหวัด พบว่า สาขาอุตสาหกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาขาสถาธรรูปโภค ของทุกจังหวัดมีอัตราการเติบโตสูงกว่าการเติบโตของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ ส่วนสาขาเศรษฐกิจในแต่ละจังหวัด ที่มีอัตราการเติบโตมากกว่าการเติบโตของสาขาเศรษฐกิจนั้นในระดับภาคเหนือ โดย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อู่โภคบริโภค จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ค้าส่งค้าปลีก บริการ อู่โภคบริโภคส่วนบุคคล จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ เกษตรกรรม ค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ อู่โภคบริโภคส่วนบุคคล จังหวัดลำพูน ได้แก่ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การก่อสร้าง ค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ จังหวัดพะเยา ได้แก่ เหมืองแร่และย่อยหิน การก่อสร้าง ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ บริการ จังหวัดน่าน ได้แก่ การก่อสร้าง ค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ จังหวัดแพร่ ได้แก่ ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ บริการ จังหวัดลำปาง ได้แก่ เหมืองแร่และย่อยหิน อุตสาหกรรม ค้าส่งและค้าปลีก จังหวัดตาก ได้แก่ การก่อสร้าง ค้าส่งและค้าปลีก อู่โภคบริโภคส่วนบุคคล จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ เกษตรกรรม การก่อสร้าง ค้าส่งและค้าปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์

สาธารณูปโภค บริการ อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล จังหวัดพิจิตร ได้แก่ เกษตรกรรม การก่อสร้าง ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ เกษตรกรรม การก่อสร้าง คำส่งและคำปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล จังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ได้แก่ เกษตรกรรม การก่อสร้าง คำส่งและคำปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีสาขา เศรษฐกิจใด จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ เกษตรกรรม คำส่งและคำปลีก ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์ สาธารณูปโภค บริการ จังหวัดอุทัยธานี ได้แก่ เหมืองแร่และย่อยหิน อุตสาหกรรม ธุรกิจการเงินและอสังหาริมทรัพย์

และเมื่อพิจารณาสาขาเศรษฐกิจนำของแต่ละจังหวัด พบว่า สาขาเกษตรเป็นสาขาเศรษฐกิจนำ ได้แก่จังหวัด แม่ฮ่องสอน ลำพูน กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก อุดรดิตถ์ เพชรบูรณ์ มีแบบแผนการเติบโตของการกระจายสินค้าสอดคล้องกัน ส่วนจังหวัด เชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ตาก สุโขทัย นครสวรรค์ อุทัยธานี มีแบบแผนการเติบโตของการกระจายที่ไม่สอดคล้องกัน ทางด้านจังหวัดลำปาง มีสาขาเศรษฐกิจนำ คือ สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน มีแบบแผนการเติบโตของการกระจายสินค้าที่สอดคล้องกัน และจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีสาขาบริการเป็นสาขาเศรษฐกิจนำ พบว่ามีแบบแผนการเติบโตของการกระจายสินค้าที่ไม่เหมาะสม

2. จากการศึกษาถึงสาเหตุของปัจจัยที่ทำให้การให้สินเชื่อน้อยกว่าความต้องการ โดยเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามทัศนคติของเจ้าหน้าที่สินเชื่อในแต่ละธนาคาร พบว่า เป็นผลมาจากข้อจำกัดของผู้ขอกู้ มากกว่าข้อจำกัดในการให้บริการสินเชื่อของธนาคาร ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงของผู้ขอกู้ คือ มีความน่าเชื่อถือน้อย เช่น ตกงาน, สำเร็จการศึกษาใหม่, เคยล้มเหลวทางธุรกิจ เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่สำคัญที่เป็นข้อจำกัดในการให้บริการสินเชื่อของธนาคาร ได้แก่ นโยบายของธนาคารเอง ที่ทำให้การกระจายสินเชื่อไปสู่สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือน้อยกว่าความต้องการ

นอกจากนี้ จากผลการวิเคราะห์การกระจายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เทียบกับการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเหนือ และเทียบกับการขยายตัวของสาขาเศรษฐกิจนั้นในระดับภาคเหนือ สาเหตุที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อแก่จังหวัดในภาคเหนือน้อยกว่าความต้องการแล้ว ทำให้บางสาขาเศรษฐกิจเติบโตน้อยกว่าที่ควรจะเป็น อาจมาจากสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น สภาพดินฟ้าอากาศไม่เอื้ออำนวย, การอพยพของแรงงานจากชนบทสู่เมืองและไปทำงานต่างประเทศ, ความสามารถของผู้ประกอบการ เป็นต้น

6.2 ข้อเสนอแนะ

1. ธนาคารแห่งประเทศไทย ควรมีมาตรการจูงใจให้ธนาคารพาณิชย์กระจายสินเชื่อแก่จังหวัดต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เหมาะสม ใกล้เคียงกับสัดส่วนของผลิตภัณฑ์จังหวัดในภาคเหนือ และในแต่ละสาขาเศรษฐกิจนั้น ๆ ในภาคเหนือ เพื่อให้สาขาเศรษฐกิจของจังหวัดในภาคเหนือได้ขยายตัวมากขึ้น และส่งผลต่อเนื่องให้สาขาเศรษฐกิจอื่น ๆ ของจังหวัดในภาคเหนือเติบโตตามไปด้วย

2. การใช้ข้อมูลเพื่อทำการศึกษา ผู้ใช้ต้องมีความระมัดระวังก่อนนำมาใช้ เนื่องจากเป็นการรวบรวมจำนวนมากและหลายปี การนำตัวเลขมาวิเคราะห์ควรตรวจสอบรายละเอียดจากการคำนวณจะทำให้ลดความเสี่ยงในด้านความผิดพลาด อีกทั้งเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ดังนั้นการวิเคราะห์จึงเป็นผลที่เกิดขึ้นแล้ว การนำมาใช้เพื่อคาดคะเนอนาคตอาจทำให้มีความคลาดเคลื่อนได้ และในขณะเดียวกันข้อมูลยังถูกระทบจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ทั้ง การเมือง ภาวะเศรษฐกิจ เป็นต้น

3. ควรใช้แบบจำลองอื่น ๆ ในการวิเคราะห์การกระจายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในภาคเหนือ หรือ ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถเป็นตัวกำหนดระดับผลผลิตให้เพิ่มมากขึ้น เช่น เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นส่วนช่วยในการวางแผน เพื่อให้การกระจายสินเชื่อในแต่ละสาขาเศรษฐกิจมีความเหมาะสมมากขึ้น